

Na osnovu člana 22 Statuta Brčko distrikta BiH – prethodni tekst (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10), Skupština Brčko distrikta BiH na 6. redovnoj sjednici održanoj 22. februara 2017. godine, donosi

OP U POLITIKU BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2016. – 2020. GODINE

Skupština Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Skupština) je, u skladu sa svojim ovlastima utvrđenim Konačnom arbitražnom odlukom, Statutom Brčko distrikta BiH i zakonima koje je donijela po eviši od 8. marta 2000. godine, utvrdila Op u politiku Brčko distrikta BiH za period 2016. – 2020. godine.

Op u politiku se odnosi na sljedeća pitanja i oblasti: pozicija Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Distrikt) u svjetlu Konačne arbitražne odluke; evropske integracije i prekogranična saradnja; privreda; poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda; finansije; javna uprava; organizacija javnih preduzeća i fondova; zakonodavna aktivnost; borba protiv korupcije i kriminala; javna imovina; infrastruktura; urbanizam i stambena pitanja; obrazovanje; zdravstvena zaštita; socijalna zaštita; policija; javna sigurnost; pravosuđe; revizija; zaštita okoliša; sport i kultura; boračka populacija; mjesne zajednice; saradnja s vjerskim zajednicama; saradnja s državnim organima i entitetima BiH; saradnja s Evropskom unijom i drugim međunarodnim institucijama i organizacijama; mediji i informisanje; ljudska prava; rad i radno-pravni odnosi; turizam; mladi i nevladine organizacije; zaštita potrošača.

I. POZICIJA DISTRIKTA U SVJETLU KONAČNE ARBITRAŽNE ODLUKE

Vlasti i institucije Distrikta štite poziciju Distrikta koja je određena Ustavom Bosne i Hercegovine i Konačnom arbitražnom odlukom.

Vlasti Distrikta su odgovorne da institucije Distrikta funkcioniraju trajno i stabilno, kao i da ih učine efikasnijim kroz stalni proces prilagođavanja evropskim standardima.

Prihvatanje odredbi Konačne arbitražne odluke, koje kažu da Distrikt predstavlja kondominij dva entiteta pod direktnim suverenitetom države, predstavlja pravac u kome će Distrikt jačati svoju ustavnu poziciju kroz saradnju s državom i entitetima po svim pitanjima koja su bitna za Distrikt, ali i državu i entitete.

Skupština i Vlada Brčko distrikta BiH, svjesne odgovornosti za funkcioniranje Distrikta, odlučne su da bezuslovno rješavaju sva pitanja u interesu građana i naroda poštujući Ustav Bosne i Hercegovine, Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Konačnu arbitražnu odluku.

II. EVROPSKE INTEGRACIJE I PREKOGRANI NA SARADNJA

Skupština je opredijeljena da se u procesu evropskih integracija i prekograni ne saradnje stave na raspolaganje svi potrebni kapaciteti vlasti.

Distrikt u procesu evropskih integracija ima iste obaveze, kao i entiteti i državni nivo. S tim u vezi, Skupština je usvojila Srednjoro ni program prioriteta Br ko distrikta Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija za period 2015. - 2020. godine, koji treba realizovati.

Vlada Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada) i resorno odjeljenje imaju obavezu podnositi informacije Skupštini i Komisiji za evropske integracije u Skupštini o procesu evropskih integracija, pri emu e izvještavati o provedbi ovog dokumenta.

Shodno usvojenom mehanizmu koordinacije delegirani predstavnici Distrikta u radnim grupama odgovorno e izvršavati svoje obaveze.

Skupština e svojim angažmanom doprinositi da Distrikt ispuni o ekivanja u pogledu procesa evropskih integracija.

Bosna i Hercegovina sudjeluje u šest programa prekograni ne saradnje: u tri bilateralna programa prekograni ne saradnje s Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom, u jednom programu prekograni ne saradnje s državama lanicama – IPA Jadranski program, te u dva programa transnacionalne saradnje Jugoisto na Evropa (SEE) i Mediteran (MED).

Od Vlade se zahtijeva donošenje jasne politike prekograni ne saradnje i usvajanje liste projekata koji bi se mogli realizirati putem prekograni ne saradnje i fondova Evropske unije.

Treba razmotriti prednosti i mogu nosti formiranja posebnog tijela u 100% vlasništvu Distrikta BiH, a koje e se profesionalno baviti pisanjem, apliciranjem i provedbom projekata.

III. PRIVREDA

Tržišna privreda i privatno vlasništvo me usobno su nerazdvojni. Svaka sredina koja želi posti i brz privredni razvoj mora stvarati poslovni ambijent u kome e do i do ekspanzije privatnih preduzetni kih ideja i formiranja preduze a. Nepriistrasna i pouzdana javna uprava važna je za odvijanje privatnih poslovnih aktivnosti.

Skupština od Gradona elnika i Vlade zahtijeva stalno pra enje poslovnog ambijenta u Distriktu radi sagledavanja njegove konkurentnosti i uticaja na razvoj privrede. Vlada i Skupština e neprestano raditi na unapre enju poslovnog ambijenta radi ostvarenja privrednog rasta i razvoja, pove anja zaposlenosti i životnog standarda stanovnika Distrikta. U svrhu stvaranja konkurentnog poslovnog ambijenta Vlada e pripremati i Skupštini dostavljati na usvajanje propise koji se odnose na pravni okvir, finansijsku i poreznu politiku i politiku podsticaja u okviru ega e prvo biti zakon o poslovnim zonama. Propisi koji e se donositi moraju imati uravnotežen interes Distrikta i vlasnika preduze a.

Vlada e imati proaktivan odnos s poslovnom zajednicom radi iznalaženja i stvaranja povoljnih uvjeta za razvoj privredne djelatnosti i otvaranje novih radnih mjesta. Pored toga, Vlada e uspostaviti program borbe protiv sive ekonomije i poslovanja mimo zakonom propisanih normi.

Razvoj i rast industrije, poljoprivrede, građevinarstva, trgovine, usluga, prometne i tehničke infrastrukture na osnovu znanja i inovativnosti mogu imati značajniju ulogu u ekonomiji Distrikta, a time je vrlo važno držati se tzv. *kriterija prioriteta* koji uzima u obzir komparativne prednosti Distrikta u pogledu razvoja pojedinih sektora privrede ali i zainteresovanost domaće i strane investitora.

U industrijskoj proizvodnji posebno treba podsticati prehrambenu industriju i uvezivanje s poljoprivrednom djelatnošću.

Treba realizirati kapitalne projekte koji su odobreni u prethodnim budžetima a imaju vezu sa stvaranjem povoljnijeg privrednog ambijenta. Vlada treba revidirati sve podzakonske akte koji usporavaju ili koče realizaciju kapitalnih projekata te vrste.

Rijeku Savu treba koristiti kao resurs u razvoju vodnog transporta i lučkih kapaciteta. Distrikt treba stvoriti uslove za uspostavljanje kargo logističkog centra kroz bescarinsku zonu.

Vlada treba analizirati dosadašnje efekte primjene Zakona o podsticanju privrednog razvoja u Distriktu, ustanoviti mjerljive pokazatelje te predložiti poboljšane podsticajne mehanizme koji će biti u funkciji stvaranja stimulativnog poslovnog ambijenta. Distrikt treba nastaviti da u budžetu osigurava sredstva za subvencioniranje kamata privredi u svrhu pristupa povoljnim finansijskim izvorima radi rasta i razvoja, kao i pružanje olakšica fiskalnog i nefiskalnog karaktera.

Vlada treba uspostaviti mehanizme za adekvatan monitoring kako bi se spriječila zloupotreba ili nezakonitost pri korištenju sredstava subvencija.

Primjenom Zakona o koncesijama i Zakona o javno-privatnom partnerstvu pojačati privredni zamah. Posebno treba se kroz primjenu Zakona o javno-privatnom partnerstvu pružiti mogućnost da se kroz saradnju s privatnim partnerima uz korištenje privatnog kapitala rješavaju infrastrukturni projekti koji su bitni za Distrikt.

Vlada treba predlagati i provoditi politike i druge mjere koje treba osigurati održivi privredni razvoj. Stvaranje povoljne poslovne klime je jedna od bitnih pretpostavki za privlačenje domaće i strane privatnih investicija koje bi omogućile ekonomski razvoj Distrikta i otvaranje novih radnih mjesta. Vlada treba kontinuirano raditi na promociji privrednog ambijenta i resursa radi privlačenja novih investicija.

IV. POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDA

Polazeći od činjenice da Distrikt ima relativno dobre prirodne uslove za razvoj poljoprivrede, kao i da uspješan razvoj poljoprivrede u dobroj mjeri ovisi od ulaganja u ovu oblast, nužno je da Vlada značajnu pažnju posveti razvoju aktiviranjem resursa koji u ovoj oblasti postoje. U budžetu treba se planirati sredstva za podsticaj poljoprivredne proizvodnje kako bi se otvorili procesi zapošljavanja, oživljavanja sela, stvorili bolji uslovi za ruralni razvoj i ostanak mladih ljudi na selu. Kroz osiguranje sredstava za kapitalna ulaganja u poljoprivredu stvoriti će se uslovi za njezin intenzivniji razvoj. Reformski procesi uz reorganizaciju i modernizaciju poljoprivrednog i poljoprivredno-industrijskog sektora u Distriktu trebaju omogućiti održivi razvoj poljoprivredne

proizvodnje. Skupština e insistirati na nastavku realizacije programa izdvajanja sredstava za podsticaj poljoprivredne proizvodnje, te sredstava za kapitalna ulaganja u poljoprivredu koja e biti korištena za rast i razvoj, s ciljem zapošljavanja i stvaranja robnih proizvo a a od korisnika podsticaja, ja anje poljoprivredne proizvodnje i revitalizaciju sela. U poljoprivredi i sto arstvu poseban akcenat staviti na onu proizvodnju koja ima kupca i izvozno je orijentirana. Vo arstvo kao jedna od komparativnih prednosti Distrikta mora dobiti svoje mjesto s aspekta osiguranja sredstava za kapitalna ulaganja u hladnja e.

Potrebno je stvoriti adekvatnu zakonsku regulativu u procesu subvencioniranja poljoprivrede, uz uspostavljanje sistemskih podsticaja u poljoprivredi, pri emu je naro ito bitno uspostaviti adekvatan sistem monitoringa u korištenju podsticaja.

Šume, kao bitno prirodno bogatstvo Distrikta, potrebno je zaštititi od uništavanja i izraditi šumsko-privrednu osnovu koja e omogu iti višegodišnje planiranje, upravljanje i gazdovanje šumom i šumskim zemljištem.

Pitanju snabdijevanja stanovništva vodom, kao i stavljanje vodne privrede u funkciju privrednog razvoja, potrebno je posvetiti više pažnje. Sistemsko rješavanje pitanja snabdijevanja stanovnika Distrikta dostatnom koli inom kvalitetne vode kroz uspostavljanje odgovaraju ih proizvodnih i transportnih kapaciteta bit e me u prioritetima Vlade. Realizacija zapo etog projekta uspostave mreže kanala koji e služiti za spre avanje poplava, odnosno za navodnjavanje u vrijeme suše zna ajno e doprinijeti razvoju povrtlarstva, vo arstva i ratarstva. Pored toga, izgradnja sistema za zbrinjavanje otpadnih i padavinskih voda e svakako doprinijeti poboljšanju kvaliteta života u lokalnoj zajednici.

Rije na bogatstva je potrebno eksploatirati na odgovaraju i na in pri emu je izuzetno važno uspostaviti efikasan i kvalitetan nadzor.

Vlada e izraditi studiju ekonomske opravdanosti uspostavljanja robnih rezervi.

V. FINANSIJE

Vlada e se pridržavati uobi ajenih praksi i tehnika za pripremu programskog budžeta po kojima e se sredstva planirati po programima odnosno njihovim aktivnostima te pratiti njihovo izvršenje po principima pripremanja programskog budžeta.

Formiranjem odjeljenja za finansije u Vladi, umjesto dosadašnje Direkcije za finansije, znatno e se unaprijediti raspodjela finansijskih resursa i naju inkovitije zadovoljiti potrebe gra ana.

Kako bi se ostvarili svi utvr eni prioriteti i postavljeni ciljevi Skupština e redovno ocjenjivati realizaciju budžeta s posebnim akcentom na stepen realizacije budžeta kapitalnih potreba.

U postupku izvještavanja o prihodima i rashodima budžeta potrebno je poštovati zakonske rokove s ciljem pravovremenog izvještavanja Skupštine o realizaciji budžeta, stanju raspoloživih sredstava i obaveza Distrikta.

Prilikom kreiranja, donošenja i realizacije budžeta voditi se računa o aspektima fiskalnog kapaciteta i fiskalne održivosti.

VI. JAVNA UPRAVA

Institucije Distrikta treba uiniti sve da se javna uprava racionalizira, depolitizira i postane efikasnija i odgovornija. Vlada treba preduzeti sve neophodne aktivnosti koje će dovesti do povećane efektivnosti, efikasnosti i odgovornosti državnih službenika i namještenika, te sankcionirati uzimanje mita i korupciju. Radne procese treba uiniti efikasnijim, a rad administracije treba uiniti transparentnim i građanima dostupnim.

Vlada treba donijeti politiku plata i utvrditi novi zakonski okvir kojim će se regulisati plate uz uspostavljanje adekvatnog sistema ocjenjivanja, nagrađivanja i kažnjavanja državnih službenika. Status državnih službenika treba se uiniti jednakim, odnosno s jednakim dužnostima, pravima i obavezama. Direktore javnih ustanova i samostalnih institucija, koji su državni službenici, treba uvesti u sistem rotacije. Radi povećanja kontrole rada javne uprave potrebno je građanima uiniti efikasnijim djelovanje Ureda za žalbe i pritužbe građana.

Proces zapošljavanja u Distriktu treba revidirati i uiniti efikasnijim kroz uspostavu drugačije organizacije Pododjeljenja za upravljanje ljudskim resursima i transformaciju Neovisnog odbora za zapošljavanje, uz izgradnju transparentnih i nepristrasnih procedura odabira prilikom zapošljavanja. Vlada treba izraditi jedinstveni zakon o platama svih državnih službenika i namještenika kojim će se nagrađivanje zaposlenih definisati na ravnopravnoj osnovi uz poštivanje na istu istu platu za isti posao. Politiku plata treba morati pratiti sva javna preduzeća i fondovi u Distriktu koji više ne mogu i samostalno određivati plate suprotno definiranoj politici.

Racionalizirati će se javna potrošnja, a provođenjem reforme javne uprave osigurati će se usklađenost s potrebama građana i privrede.

VII. ORGANIZACIJA JAVNIH PREDUZEĆA I FONDOVA

Potrebno je Zakonom o javnim preduzećima i drugim zakonima unificirati na in uspostavljanja, upravljanja i kontrole rada javnih preduzeća i fondova a posebno izbor upravnih i nadzornih odbora, direktora, te definiranja njihovih nadležnosti. Shodno tome neophodno je unificirati sistem nadzora i odgovornosti članova upravnih odbora i nadzornih odbora u javnim preduzećima i fondovima, kao i proces izvještavanja osnivača uključujući i obavezu izvještavanja o svim događajima značajnim za poslovanje.

Distrikt mora uspostaviti veći i efikasniji sistem nadzora nad radom javnih preduzeća i fondova, pri čemu se oni trebaju staviti u funkciju opće politike i interesa Distrikta.

VIII. ZAKONODAVNA AKTIVNOST

Vlada će pripremati i predlagati Skupštini na usvajanje zakonske propise za reguliranje oblasti koje nisu zakonski uređene, predlagati izmjene i dopune postojećih zakonskih propisa radi poboljšanja uređenja svih važnijih oblasti života i djelovanja, kao i radi usklađivanja zakonodavstva Distrikta s pravnom tekovinom Evropske unije.

Potrebno je organizovati kontinuiranu izradu prečišćenih tekstova svih dosada usvojenih zakona.

Posebno je bitno izvršiti analizu i donijeti poboljšana zakonska rješenja radi jačanja kontrolnih mehanizama, odnosno nadzorne uloge Skupštine u radu javnih preduzeća i fondova Distrikta, te rješenja koja će pomoći u borbi protiv kriminala i korupcije.

IX. BORBA PROTIV KORUPCIJE I KRIMINALA

Distrikt, odnosno institucije Distrikta će preduzeti sve mjere i radnje radi suzbijanja mita i korupcije posebno u oblasti zapošljavanja, tj. uspostaviti i se nulti nivo tolerancije prema kriminalu, korupciji, mitu, ali i svim ostalim oblicima nezakonitih aktivnosti.

Skupština će se založiti za formiranje posebnog tijela za borbu protiv korupcije koje će se konstantno baviti ovim problemom. Sve institucije Distrikta će tijesno saradivati s ovim tijelom i bez odlaganja mu dati na raspolaganje sve informacije koje mogu pomoći u borbi protiv korupcije.

Sve isplate grantova pravnim i fizičkim licima moraju biti dostupne na internetskim stranicama institucija koje ih dodjeljuju, uključujući i javna preduzeća i fondove s podacima o korisnicima grantova, osnovu za dodjelu i odobrenom iznosu.

Pravobranilaštvo će energično zahtijevati naknadu štete u slučajevima u kojima državni službenici i/ili treća lica prouzrokuju štetu po budžet Distrikta.

Radi efikasne borbe protiv korupcije, mita i nepotizma izmijeniti će se i dopuniti postojeći zakoni a donijeti nedostajući.

U borbi protiv organiziranog kriminala promovirati će se saradnja na nivou Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta, regionalna saradnja uz poštivanje međunarodno priznatih standarda.

X. JAVNA IMOVINA

Dosadašnji način upravljanja javnom imovinom u Distriktu pokazao se prilično neefikasnim, što je u izvjesnoj mjeri imalo i negativan uticaj na razvoj Distrikta. Stoga će Distrikt izvršiti reorganizaciju, odnosno transformaciju Ureda za upravljanje javnom imovinom.

Ured za upravljanje javnom imovinom će zadržati jedinstveni registar imovine Distrikta neovisno od toga u čijem je posjedu (Vlade ili javnih preduzeća i fondova). Registar bi se vodio i za imovinu Distrikta u projektima s privatnim partnerima po Zakonu o koncesijama ili Zakonu o

javno-privatnom partnerstvu. Odgovornost za upravljanje i raspolaganje javnom imovinom se treba vratiti nadležnim resornim odjeljenjima Vlade.

Potrebno je da gradona elnik i Vlada donesu odgovaraju u strategiju upravljanja javnom imovinom radi racionalnijeg i efikasnijeg korištenja imovine Distrikta koja e biti u funkciji razvoja privrede i pove anja produktivnog zapošljavanja.

XI. INFRASTRUKTURA

Infrastrukturna oblast se pokazala kao jedna od onih gdje se u proteklom periodu možda i najviše uradilo, ali gdje su gra ani u javnim raspravama o prijedlogu budžeta iskazali i najve e potrebe. Najve i problemi su bili u vodosnadbijevanju, putnoj i kanalizacijskoj mreži. Pored toga, poplave i loše stanje deponije vrstog otpada tako er predstavljaju veliki problem Distrikta.

Vlasti Distrikta e preduzeti sve mjere i radnje koje e omogu iti ulaganje u krupne kapitalne projekte za koje su zna ajna finansijska sredstva osigurana ili e se nastojati osigurati iz razli itih izvora finansiranja. To se prije svega odnosi na:

- izgradnju vodovodnog sistema kojim e se voda dovesti u svako naseljeno mjesto, uz izgradnju transportnog cjevovoda Plazulje - Poto ari i zamjenu dotrajalog glavnog transportnog cjevovoda kojim se vodom snabdijeva grad Br ko, te rekonstrukciju postoje e vodovodne mreže,
- kapitalne investicije u zdravstvenom sektoru,
- izgradnju putne infrastrukture koja e omogu iti uvezanost svih naseljenih mjesta kao i rekonstrukciju postoje e putne mreže,
- završetak obilaznice oko Br kog,
- rješavanje pitanja odvodnje i upravljanja otpadnim vodama,
- rješavanje pitanja upravljanja vrstim otpadom, kao i organskim otpadom,
- planiranje dovo enja plina na teritoriju Distrikta,
- završetak izgradnje zgrade Policije,
- izgradnju gradskog stadiona,
- izgradnju multifunkcionalne dvorane,
- rješavanje pitanja upravljanja javnom imovinom (u prvom planu: upravljanje poslovnim prostorima, igralištima i sportskim terenima, objektima od kulturno-historijskog zna aja), kao i rješavanje pitanja javnih parkinga i garaža,
- Ficibajer treba u initi rekreativnim centrom sa zabavnim i sportsko-rekreativnim sadržajima koji e biti primjereni za ovu lokaciju.

Podsticanje razvoja infrastrukture kroz realizaciju krupnih infrastrukturnih projekata je bitno za ukupan razvoj Distrikta, pri emu treba koristiti vlastita finansijska sredstva, ali i sredstva putem donacija, povoljnih kredita, koncesija i javno-privatnog partnerstva.

Nastojat e se da se u potpunosti realizuju infrastrukturni projekti koji se ve nalaze u budžetu, uz bolju pripremu i organizaciju poslova u javnoj administraciji kako bi se izbjeglo blokiranje odobrenih budžetskih sredstava za kapitalne potrebe.

XII. URBANIZAM I STAMBENA PITANJA

Kao prvo potrebno je izraditi prostorno-plansku dokumentaciju čiji su rokovi istekli. Razvoj informacijskog sistema za teritorijalno planiranje i upravljanje zemljištem (Geografski informacijski sistem, GIS) je također nužna potreba, kako bi se regulisanjem ove oblasti uveli tržišni odnosi u sistemu korištenja građevinskog zemljišta.

Nužno je stvoriti mogućnosti za stimulisanje jeftine gradnje stambenih jedinica za bora ku populaciju, porodice poginulih i invalide. Također, potrebno je stvoriti pretpostavke da se u novim prostornim planovima planira prostor za gradnju stanova za tržište, imajući u vidu povećane potrebe.

Proces obnove devastiranih kuća i stanova započet u prethodnom periodu treba nastaviti.

Gradonačelnik i Vlada trebaju, u odlukama koje predlažu Skupštini, voditi računa o stimulativnim mjerama za stambenu gradnju.

O svim preduzetim mjerama u ovoj oblasti, gradonačelnik i Vlada dužni su redovno izvještavati Skupštinu.

XIII. OBRAZOVANJE

U skladu s već utvrđenom politikom u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja, potrebno je nastaviti aktivnosti na daljnjem kadrovskom i materijalnom jačanju institucija. Potrebno je u budžetu osigurati sredstva za materijalno-tehničko opremanje postojećih škola te izgradnju novih škola i sportskih terena.

Distrikt će osigurati potrebne standarde u obrazovanju te podizati opći nivo obrazovanja i pristup svim nivoima obrazovanja bez bilo kojeg oblika diskriminacije. Jedan od prioriteta u oblasti obrazovanja je usklađivanje raspoloživih ljudskih potencijala sa stvarnom potražnjom na tržištu radne snage i povezanost institucija na tom zadatku, a posebno sistema obrazovanja i specijaliziranih ustanova za zapošljavanje. Također, potrebno je preduzeti aktivnosti na unapređenju strukture obrazovanja i nivoa potrebnih znanja.

Vlada će preduzeti sve potrebne aktivnosti pri planiranju i izradi budžeta Distrikta u svrhu dostizanja pedagoških standarda za sve škole.

Modernizacija obrazovnog sistema podrazumijeva usaglašavanje nastavnog plana i programa srednjoškolskog obrazovanja sa zahtjevima vremena i sticanja adekvatnog praktičnog znanja primjenjivog na radnom mjestu.

Vlada će u skladu s reformskim koracima sainiti cjelovitu organizaciju mreže škola imajući u vidu prostorne, kadrovske i materijalne potrebe i druge pretpostavke za nesmetano provođenje obrazovnog procesa.

Javne i privatne visokoškolske ustanove moraju imati jednake mogućnosti za stvaranje visokoobrazovanih stručnjaka, ali i poslovati prema utvrđenim standardima i kvalitetu obrazovanja.

Distrikt e uspostaviti adekvatan inspekcijski i svaki drugi nadzor nad radom i kvalitetom obrazovanja koje provode visokoškolske ustanove.

Izdvajanje škola iz Odjeljenja za obrazovanje i formiranje javnih ustanova u zna ajnoj mjeri bi riješilo prisutne probleme u obrazovanju.

XIV. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstveni sistem Distrikta je svakako jedan od najvažnijih segmenata društvenog života i zbog toga je zdravlje stanovništva najviši prioritet Distrikta. Razvoj sistema zdravstva kroz sve niveoe zdravstvene zaštite kao i primjenu programa prevencije, lije enja i rehabilitacije, usmjeren je na primarnu zdravstvenu zaštitu zasnovanu na na elima porodi ne medicine. Porodi na medicina s preventivnim programima, ranim dijagnosticiranjem bolesti, uspostavljanje centra za urgentnu medicinu, mrežom stanica hitne pomo i na cijeloj teritoriji Distrikta, poboljšanje kvaliteta zdravstvenih usluga, izgradnja informacionog sistema zdravstva, razvoj zdravstvenog menadžmenta, poštivanje ekonomskih zakonitosti funkcioniranja institucija zdravstva, edukacija medicinskog osoblja i decentralizacija sistema zdravstva uklju ivanjem privatnih praksi i poliklinika su smjerovi prema unapre enju zdravstvene zaštite.

Kako bi sistem zdravstvene zaštite bio efikasan i kvalitetan nužno je osigurati dostatni nivo finansijskih sredstava za funkcioniranje i razvoj zdravstva. Skupština e od Vlade zahtijevati izradu strategije razvoja zdravstva u Distriktu radi dobijanja odgovora na pitanje u kom smjeru treba i i razvoj i do kojeg nivoa. Isto tako Vlada e pripremiti i prezentirati Skupštini analizu iz koje e se jasno vidjeti da li gra ani dobijaju zdravstvene usluge adekvatne finansijskim izdvajanjima za tu svrhu.

Kvalitet pružanja zdravstvenih usluga mogu e je poboljšati kroz sistemsko ulaganje u kadrove, modernizaciju i opremanje zdravstvenih ustanova. Adekvatan prostor, savremena medicinska oprema, stru no medicinsko osoblje i bolja organizacija podi i e nivo zdravstvene zaštite.

Obavezuje se JZU „Zdravstveni centar Br ko“ Br ko distrikta BiH da ispoštuje Zaklju ak Skupštine Br ko distrikta BiH broj: 01-02-631/16 od 25. 5. 2016. godine.

U skladu s finansijskim interesima Distrikta potrebno je uvažavati pravo na odabir mjesta lije enja te jasno definisati postupke korištenja zdravstvene zaštite izvan podru ja zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada.

Potrebno je podržavati programe preventivne zdravstvene zaštite kao i zdravstvenog prosvje ivanja stanovništva. Pored toga, potrebno je unaprijediti legislativu u oblasti zdravstvene zaštite donošenjem svih podzakonskih akata koji proizilaze iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Potrebno je informisati Skupštinu o zdravstvenom stanju stanovništva, stopi nataliteta i mortaliteta, tendenciji rasta hroni nih masovnih nezaraznih oboljenja, preventivnom djelovanju i sagledavanju mogu nosti njihovog suzbijanja i drugim pokazateljima iz oblasti zdravstvene zaštite.

Uspostavljanje efikasnog i lako dostupnog sistema zdravstvene zaštite gra anima je prioritet vlasti Distrikta.

XV. SOCIJALNA ZAŠTITA

Niska stopa zaposlenosti doprinosi teškom socijalnom stanju i ugroženosti stanovništva. Socijalna zaštita i socijalni razvoj su usko vezani za ekonomsku situaciju, a mogućnost zapošljavanja u realnom sektoru jedna je od ključnih činjenica popravljanja socijalnog položaja stanovništva.

Obaveza Vlade treba biti izrada cjelovitog socijalnog programa s fokusom na porodice u kojima nije ni jedan član zaposlen, zatim porodica boraca, porodica poginulih i invalida, kao i penzionera. Njihov položaj je sigurno najteži s obzirom na veoma mala primanja po osnovu penzija. Stoga će Vlada i Skupština tražiti načine i mogućnosti poboljšanja materijalnog statusa ovih kategorija stanovništva.

Distrikt će kroz primjenu sistema socijalne zaštite omogućiti jednak pristup i efikasnu podršku svim socijalno osjetljivim licima.

Socijalno ugroženim kategorijama stanovništva trebaju se osigurati odgovarajuće subvencije i pomoći. U skladu s postojećom zakonskom regulativom potrebno je u budžetu osigurati sredstva za ove kategorije.

Nadležne institucije Distrikta trebaju provoditi punu kontrolu u oblasti socijalne zaštite kako bi se spriječio zloupotrebe koje bi išle na štetu Distrikta i socijalno ugroženih kategorija. Sve isplate socijalnih davanja s imenima korisnika, adresom, osnovom isplate i iznosima, objavit će se na internetskoj stranici Vlade kako bi se olakšalo provođenje kontrole i osigurala transparentnost procesa.

XVI. POLICIJA

Obaveza Skupštine i Vlade je da preduzmu sve mjere i radnje koje će osigurati da Policija Distrikta bude materijalno i kadrovski opremljena kako bi mogla odgovoriti savremenim izazovima uvođenja sigurnosti stanovnika Distrikta i materijalnih dobara.

Koordinacija rada između Policije Distrikta i Ministarstva sigurnosti BiH, državnih sigurnosnih agencija, te nadležnih entitetskih i kantonalnih ministarstava, naročito je bitna za suzbijanje organiziranog kriminala (posebno trgovine drogom, ljudima, ukradenim automobilima i privrednim kriminalom).

Poseban naglasak, u svom djelovanju, Policija Distrikta treba staviti i na uvođenje u realizaciji projekata prevencije kroz medijske kampanje u oblasti kriminaliteta i sigurnosti saobraćaja, kao i korištenja opojnih droga, naročito među maloljetnicima i omladini. Policija treba aktivno djelovati u sprečavanju i suzbijanju terorizma i njegovom finansiranju.

Potrebno je pojačati saradnju Policije s Tužilaštvom, naročito kod teških oblika kriminala, uključujući i privredni kriminal.

O svim aktivnostima, u skladu sa Zakonom o Policiji Distrikta, šef Policije e redovno obavještavati skupštinsku Komisiju za javnu sigurnost i nadzor nad radom Policije, kao i Skupštinu.

XVII. JAVNA SIGURNOST

Vlada Distrikta e javnu sigurnost organizovati, unapre ivati i uskla ivati sa savremenim me unarodnim trendovima, me unarodnim strategijama i inicijativama, uvažavaju i UN strategiju smanjenja rizika od katastrofa, Hyogo okvir za djelovanje, Direktive Evropske unije koje se ti u prevencije, sigurnosti i odgovora na prirodne i/ili druge nesre e.

Donošenje procjene rizika i mapiranje rizika, na osnovu procjene i mapa rizika, odre ivanje strateških i operativnih pravaca djelovanja u oblasti sigurnosti stanovništva i materijalnih dobara, implementacija zakona iz oblasti zaštite i spašavanja su preduslovi za razvoj Sistema zaštite i spašavanja Br ko distrikta BiH.

Prioritetan cilj jeste saradnja s državnim organima nadležnim za sigurnost (Ministarstvo sigurnosti BiH), saradnja s entitetskim upravama civilne zaštite (FUCZ i RUCZ RS), regionalna saradnja kroz realizaciju projekata prekograni ne saradnje sa susjednim zemljama (Srbija i Hrvatska) na što nas upu uju nau ene lekcije iz katastrofalnih poplava iz 2014. godine jer prirodne nesre e ne prepoznaju administrativne granice i trend je da imaju prekograni ne efekte.

Sistem zaštite i spašavanja Distrikta, kao objedinjeni oblik pripreme i u eš a subjekata sistema zaštite i spašavanja na provo enju preventivnih i operativnih mjera i izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i dobara od prirodnih i drugih nesre a uklju uju i i mjere oporavka, treba razvijati u pravcu preventivnih mjera i postupaka uz funkcionalno, kvalitativno i kvantitativno organizovanje odgovora na prirodne i druge nesre e u smislu prvog odgovora, minimiziranja negativnih efekata prirodnih ili drugih nesre a s težištem na o uvanju života i materijalnih dobara.

Saradnja u oblasti zaštite i spašavanja s nevladinim organizacijama kroz formiranje Mješovite jedinice za zaštitu i spašavanje Distrikta, opremanje, obu avanje i uvježbavanje iste, izgradnja tri podru na doma zaštite i spašavanja kao preduslov za aktivniju ulogu i razvoj dobrovoljnog vatrogastva, uklju ivanje javnih preduze a i organa javne uprave dovoljnim kapacitetom, aktivno u eš e stanovništva kroz mjesne zajednice u smislu samozaštite i pružanja uzajamne pomo i, su putokaz za budu nost po pitanju sigurnosti gra ana i javne i privatne imovine.

Ustavno-pravni položaj Distrikta treba iskoristiti u smislu aktivne saradnje s me unarodnim institucijama, diplomatsko-konzularnim predstavništvima s ciljem razmjene iskustava, obuke, opremanja i prevencije svih budu ih rizika od prirodnih ili drugih nesre a. Mehanizam civilne zaštite Evropske unije kroz saradnju s Ministarstvom sigurnosti BiH, kao imperativ Bosne i Hercegovine i jedan od važnih preduslova za pristupanje Evropskoj uniji, cilj je kojem Vlada treba obezbijediti preduslove administrativnog, operativnog i finansijskog karaktera.

XVIII. PRAVOSUĐE

U okviru reforme javne uprave potrebno je predvidjeti formiranje odjeljenja za pravosuđe i upravu umjesto Pravosudne komisije.

Skupština i Vlada će osigurati materijalne i druge pretpostavke za normalno funkcioniranje pravosudnih institucija Distrikta. U slučajevima procesuiranja ratnih zločina potrebno je uspostaviti punu saradnju institucija pravosuđa Distrikta i odgovarajućih državnih institucija (Sud i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, SIPA, OSA).

Borba protiv korupcije i organiziranog kriminala mora biti jedan od prioriteta pravosudnog sistema Distrikta radi povećanja povjerenja građana u pravosudne i ostale institucije vlasti.

Na ovom polju nužna je tijesna saradnja pravosudnih institucija i Policije Distrikta. Institucije Distrikta će kroz međusobnu saradnju s pravosudnim institucijama pridavati posebnu važnost jačanju vladavine zakona, dosljednom provođenju zakona i izvršavanju sudskih presuda.

Neovisnost pravosuđa Distrikta i njegova finansijska autonomija u okviru budžeta će se garantirati. Distrikt je opredijeljen jačanju neovisnosti sudstva i unapređenju njegove efikasnosti i kapaciteta. Skupština i Vlada će saradivati s institucijama pravosuđa Distrikta u pogledu poboljšanja zakonskih i drugih rješenja u vezi s otklanjanjem problema iz oblasti njihovog djelovanja.

Javnost treba biti upoznata, u skladu s pozitivnim zakonskim propisima, s pojavnim oblicima kriminaliteta i stepenu rješavanja tih djela.

XIX. REVIZIJA

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Distriktu će intenzivirati svoj rad na revidiranju svih odjeljenja Vlade i institucija Distrikta radi praćenja njihovog zakonitog rada. Skupština će osigurati sve potrebne finansijske i druge uslove da revizija radi po zakonu i revizorskim standardima, bez uticaja politike. Potrebno je preduzimati daljnje mjere na razvijanju i jačanju finansijske discipline i kontrole u javnom sektoru, kao i neovisnosti revizije u skladu s međunarodnim standardima i najboljom praksom kontrole i revizije.

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Distriktu će osigurati da revizori u svom radu budu neovisni od političkih uticaja, da poštuju osnovna načela revizije i etički kodeks za revizore u javnom sektoru, pri čemu moraju spriječiti neovlašteno iznošenje povjerljivih informacija pojedincu, grupama ili javnosti.

Revizija će intenzivirati svoju saradnju s Tužilaštvom Distrikta radi procesuiranja utvrđenih nezakonitosti u radu revidiranih subjekata.

XX. ZAŠTITA OKOLIŠA

U oblasti zaštite okoliša, Vlada i Skupština e zna ajnu pažnju posvetiti rješavanju pitanja upravljanja otpadom primjenom savremenih na ina i istih tehnologija u procesu odlaganja i tretmana otpadnih materija, kao i adekvatno upravljanje otpadnim vodama.

Stimuliranje upotrebe istih tehnologija, rekultivacija zemljišta, smanjenje nivoa one iš enosti zraka, zaštita od buke, kvalitetno upravljanje vodnim i šumskim resursima, održavanje gradskih zelenih površina su pravci djelovanja koji u budu em periodu trebaju dati dobre rezultate u pogledu zaštite okoliša.

Edukacija gra ana o važnosti zaštite okoliša i gra enje ekološke svijesti trebaju biti sastavni dio programa o uvanja životnog okoliša.

Vlada e na osnovu Strategije zaštite životne okoline osmisliti adekvatne politike i druge mjere koje e osigurati da pitanje zaštite životnog okoliša bude povezano s politikama i zahtjevima ekonomskog i društvenog razvoja. U okviru reforme javne uprave uspostaviti, prema preporuci iz strategije, odjeljenje za okoliš-resurse.

Inspektorat Distrikta i nadležno odjeljenje Vlade e preduzeti sve raspoložive mjere iz djelokruga svoje nadležnosti radi provo enja Zakona o zaštiti vode, zraka, prirode i životnog okoliša u svim oblastima.

XXI. SPORT I KULTURA

Skupština e nastojati da se u budžetu zna ajnije izdvoje sredstva za afirmaciju sporta. Nužno je osigurati sredstva za rad sportskih društava s prostora Distrikta, te pomo u organiziranju regionalnih, državnih i me unarodnih sportskih manifestacija.

Pored toga, nužno je osigurati odre ena sredstva za izgradnju i rekonstrukciju sportskih terena i izgradnju sportsko-rekreativnog centra. Sa initi analizu postoje eg stanja u oblasti sportske infrastrukture i predložiti mjere.

Opredijeljenost Distrikta je da se uporedo razvijaju profesionalni i amaterski sport kroz omogu avanje svim sportskim klubovima da funkcioniraju. Tako er, potrebno je preduzeti aktivnosti na omasovljenju sporta kroz organizaciju školske lige i uklju ivanje djece osnovnih i srednjih škola.

Nadležna skupštinska komisija u saradnji s drugim kolektivima treba raditi na afirmaciji sporta preko organiziranja takmi arskih liga i razvijanju takmi arskog duha kroz sudjelovanje u organizaciji me uškolskih natjecanja, kako na nivou Distrikta tako i na širem nivou.

Distrikt je opredijeljen da uva kulturu, obi aje i tradicije sva tri naroda i ostalih gra ana Distrikta. U prvom planu potrebno je osmišljavati projekte i programe u saradnji s nacionalnim kulturnim društvima. Kulturne manifestacije koje su tradicija u Distriktu treba podržavati i usavršavati, kao i stvarati uslove za produkciju kulturnog stvaralaštva, ali i stvoriti uslove za otvaranje pozorišta.

Kulturno-historijsko naslijeđe Distrikta treba sistemski čuvati od propadanja i uništavanja, te ga planski stavljati u funkciju i turističkom ponudi. Podsticati se međusobno razumijevanje, kulturna raznolikost i zaštita različitosti kulturnog izražavanja.

XXII. BORA I KA POPULACIJA

Distrikt će nastaviti s proaktivnom politikom prema bora koja populaciji radi poboljšanja uslova života i rada njezinih članova.

Vlada i Skupština će osigurati sredstva za rad udruženja proisteklih iz minulog rata, kao i udruženja u esnika NOR-a, koja se bave statusnim pitanjima boraca, invalida rata i porodica poginulih. Rješavanje stambenog pitanja putem dodjele grantova i povoljnih kredita ovoj kategoriji stanovništva treba biti prioritet Vlade u oblasti stambene politike.

Iznalaženje moguće poboljšanja položaja bora koje populacije putem donošenja novih, kao i izmjene i dopune postojećih zakonskih rješenja trebaju biti u fokusu aktivnosti Vlade i Skupštine.

XXIII. MJESNE ZAJEDNICE

Iskazane potrebe stanovništva i rukovodstva mjesnih zajednica za većom materijalnom potporom od strane Vlade su posljedica dosadašnjeg, u određenoj mjeri, zapostavljanja mjesnih zajednica kao najmanjih teritorijalnih cjelina.

Posebna uloga mjesnih zajednica treba biti kod sagledavanja potreba lokalnog stanovništva za pružanjem javnih i komunalnih usluga.

U saradnji s Vladom, Skupština će insistirati na dosljednoj primjeni donesenog Zakona o mjesnim zajednicama. Preko Pododjeljenja za podršku mjesnim zajednicama potrebno je informirati Skupštinu o implementaciji Zakona o mjesnim zajednicama. Uporedo je potrebno izvršiti analizu efikasnosti postojećeg zakonskog rješenja, te ukoliko se ukaže potreba za njegovim poboljšanjima u određenim segmentima, Vlada i Skupština će ih provesti.

XXIV. SARADNJA S VJERSKIM ZAJEDNICAMA

Distrikt će nastaviti dobru saradnju s vjerskim zajednicama. Nužno je nastaviti s materijalnom podrškom svim vjerskim zajednicama kod pomoći u njihovom djelovanju, kao i kod obnove vjerskih objekata. Vlada i Skupština će u saradnji s vjerskim zajednicama dogovarati pomoć u izgradnji vjerske infrastrukture koja će voditi općem zadovoljenju vjerskih potreba svih stanovnika Distrikta.

Skupštinska Komisija za obrazovanje, sport, kulturu i saradnju s vjerskim zajednicama treba sagledati sve dosadašnje rezultate iz ove oblasti i predložiti Vladi konkretne mjere.

Vjerske zajednice se trebaju aktivno uključiti u borbu protiv narkomanije, alkoholizma i drugih delikventnih pojava zajedno s ostalim institucijama Distrikta.

XXV. SARADNJA S DRŽAVNIM ORGANIMA I ENTITETIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Osnovna orijentacija Vlade i Skupštine u idućem periodu je, kroz reforme koje se provode, da obezbijede i sačuvaju mjesto Distrikta koje mu pripada shodno Konvencijom arbitražnoj odluci i Ustavu BiH.

Nužno je obezbijediti adekvatno predstavljanje i zastupanje Distrikta u državnim institucijama Bosne i Hercegovine, kao i uspostavljanje adekvatnih mehanizama tih odnosa radi zaštite interesa Distrikta.

Vlada i Skupština će intenzivirati saradnju s entitetima po pitanju razvoja ovog prostora, uspostaviti skladne odnose uz međusobno uvažavanje, informiranje i transparentan rad, te definirati i provesti mnogobrojne međusobne sporazume. Distrikt je opredijeljen da gradi odnose na temelju dijaloga i obostranih interesa. S entitetskim vladama kroz dogovor i saradnju treba rješavati sva otvorena pitanja te zajednički djelovati radi rješavanja krupnih infrastrukturnih projekata koji su od interesa za Distrikt. Saradnja se treba odvijati na nivou vlada i skupština, a ukoliko se ukaže potreba, i na nekom drugom nivou.

Distrikt će nastojati uspostaviti i održavati saradnju na najširoj mogućoj osnovi s državnim institucijama i institucijama entiteta kako bi se na efikasan način rješavala sva otvorena pitanja i realizirali procesi i projekti koji su od značaja za razvoj Distrikta. Skupština i Vlada će u sklopu saradnje s institucijama države Bosne i Hercegovine pokrenuti inicijativu za premještanje nekih državnih institucija u Brčko distrikt BiH.

XXVI. SARADNJA S EVROPSKOM UNIJOM I DRUGIM MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

Distrikt kao dio Bosne i Hercegovine preduzeta će sve mjere i aktivnosti da se obaveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju potpisanog između Evropskih zajednica i njihovih država članica, te Bosne i Hercegovine, kao i sve druge preuzete međunarodne obaveze u potpunosti realiziraju.

Gradonačelnik i Vlada će organizirati sve poslove i aktivnosti iz nadležnosti evropskih integracija, što se posebno odnosi na pripreme zakonskih rješenja radi usklađivanja postojećeg i budućeg zakonodavstva Distrikta s pravnom stevinom Evropske unije, kao i njegovog efikasnog provođenja. Također, važnu ulogu Vlada i Skupština će imati u oblasti pripreme i nadzora nad implementacijom projekata koji se finansiraju iz fondova Evropske unije, ali i drugih međunarodnih finansijskih institucija. Vlada treba biti sposobna odgovoriti na sve zahtjeve Bosne i Hercegovine u oblasti evropskih integracija i saradnje s Evropskom unijom.

Skupština e zakonodavstvo koje se odnosi na uskla ivanje s direktivama Evropske unije usvajati po posebnoj proceduri koja e biti razra ena u Poslovniku o radu Skupštine.

Saradnja institucija Distrikta s drugim me unarodnim institucijama i organizacijama, kao i regionalna saradnja, moraju biti proaktivne i intenzivne kako bi se institucije i Distrikt razvijali, a pozicija Distrikta institucionalno u vrstila i ekonomski oja ala.

XXVII. MEDIJI I INFORMISANJE

Potrebno je utvrditi stanje u ovoj oblasti kako bi se provela skupštinska rasprava, utvrdio prijedlog mjera i pokrenula inicijativa za donošenje zakona o informisanju.

Tek sa zakonskim pretpostavkama mogu e je i i dalje u procesu razvoja i unapre enja sistema informisanja u cjelini u Distriktu.

XXVIII. LJUDSKA PRAVA

Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda utvr eno je da se mora osigurati najviši stepen me usobno priznatih ljudskih prava i sloboda. Shodno tome, Skupština, Vlada i ostale institucije Distrikta moraju osigurati najviši stepen poštivanja demokratskih na ela i zaštite ljudskih prava i sloboda.

Skupština e redovno nadzirati stanje u oblasti ljudskih prava, te pratiti izvještaje Policije i drugih institucija Distrikta, kako bi se moglo pravovremeno reagirati i kako bi bila sankcionirana svaka diskriminacija po pitanju spola, rase, vjere, politi kog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili bilo kojeg drugog porijekla.

Nepoštivanje odredbi u vezi s ravnopravnom upotrebom službenih jezika i pisama, kao i kršenje drugih ljudskih prava i sloboda za posljedicu treba imati pokretanje odgovornosti.

Potrebno je utvrditi programe edukacije u školama i drugim obrazovnim institucijama, širiti na ela tolerancije, vladavine prava i demokratije, kako ljudska prava ne bi bila ugrožena.

Distrikt e osigurati ostvarivanje prava nacionalnih manjina kroz dosljedno provo enje Zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina, pri tom uvažavaju i i odredbe Okvirne konvencije za zaštitu prava nacionalnih manjina.

XXIX. RAD I RADNO-PRAVNI ODNOSI

Vlada i Skupština trebaju preduzeti mjere na dodjeli nadležnosti za rad i radne odnose. Radi ubrzanog procesa zapošljavanja Vlada e uspostaviti programe aktivne politike zapošljavanja, suzbijati rad na crno, te intenzivno preduzimati mjere na eliminiranju rada na crno i sive ekonomije. Zavod za zapošljavanje treba staviti u punu funkciju razvoja tržišta rada. Osiguranje radno-pravnog statusa zaposlenih, zaštita prava radnika i omogu avanje njihovog sindikalnog organizovanja treba

biti u procesu aktivnosti Vlade. Vlada će sa svoje strane stvoriti sve pretpostavke da opći i kolektivni ugovor bude zaključen u što kraćem roku.

Zakonima će se urediti oblast zapošljavanja invalidnih lica i osigurati podsticaji i subvencije za poslodavce koji zapošljavaju invalidna lica. Također, izmijenit će se propisi i omogućiti da invalidna lica imaju prednost prilikom zapošljavanja u organe uprave i institucije Brčko distrikta BiH.

Socijalno-ekonomsko vijeće treba staviti u funkciju u punom kapacitetu.

XXX. TURIZAM

Turizam kao privredna grana u Distriktu nije u potpunosti iskorišten. Veliki potencijali leže u rijeci Savi, gradu sa svojim znamenitostima, vjerskom i seoskom turizmu, lovu i planinarstvu. Organiziranje turističke djelatnosti u Distriktu potrebno je podići na viši nivo, uz kreiranje trajne turističke ponude i poboljšanje turističkih kapaciteta.

Aktivnosti u oblasti turizma trebaju biti više usmjerene na pružanje i razmjenu informacija o turističkim mogućnostima Distrikta, postavljanju turističkih oznaka, kreiranju adekvatne turističke ponude i turističkih potencijala.

XXXI. MLADI I NEVLADINE ORGANIZACIJE

Vlada i Skupština će se zalagati za bolji društveni i ekonomski položaj mladih ljudi u Distriktu, kao jedno od ključnih pitanja koje traži kontinuiran i vrlo uporan rad u svim oblastima organiziranja i djelovanja mladih ljudi.

Nužno je formirati komisiju za odnose s mladima i nevladinim organizacijama, koje će pomagati u rješavanju njihovih problema iz različitih oblasti, egzistencijalnih pitanja, finansiranja omladinskih organizacija, studentskih udruženja, kulturno-umjetničkih društava, te pomoći u realizaciji njihovih projekata.

Preko nadležne skupštinske komisije potrebno je pokrenuti inicijativu za donošenje strategije o mladima kao podloge za donošenje zakona o mladima i zakona o nevladinim organizacijama, te drugih zakonskih akata, kako bi se riješila njihova statusna pitanja.

Jedan od prioritetnih ciljeva je stvaranje mogućnosti zapošljavanja mladih ljudi.

Nužno je zalagati se za kreditiranje i stipendiranje učenika i studenata, kao i odrađivanje pripravnog staža.

XXXII. ZAŠTITA POTROŠA A

Vlada i Skupština e preduzimati adekvatne mjere radi zaštite potroša a u Distriktu. Funkcioniranje tržišne ekonomije, nadzor nad tržištem i potpuno provo enje zakona u toj oblasti e doprinijeti efikasnijoj zaštiti potroša a.

Vlada e podsticati politiku aktivne zaštite potroša a, ve u informisanost, kao i efikasnu pravnu zaštitu potroša a radi poboljšanja kvaliteta potroša ke robe i održavanja odgovaraju ih sigurnosnih standarda.

Broj: 01-02-78/17
Br ko, 22. 2. 2017. godine

**PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BR KO DISTRIKTA BiH**

Esed Kadri

Dostavljeno:

- 1) Predsjedniku
- 2) Dopredsjedniku
- 3) Gradona elniku
- 4) Pravosudnoj komisiji Br ko distrikta BiH
- 5) Policiji Br ko distrikta BiH
- 6) Direkciji za finansije Br ko distrikta BiH
- 7) Uredu za reviziju javne uprave i institucija u Br ko distriktu BiH
- 8) Javnim preduze ima u Br ko distriktu BiH (4x)
- 9) Sektoru za koordinaciju politika i op e poslove -
Odsjeku za op e poslove
- 10) Arhivi